

تاثیر مانور سفت کردن شکم بر روی شدت فعالیت عضلات در طی اکستنشن هپپ در وضعیت دمر

لِلْأَغْمَخُوار^١، امِير مسعود عرب^٢

چکیدہ

هدف: اکستنشن هیپ در وضعیت دم ریک روشن ارزیابی شایع برای تعیین الگوی فعالیت عضلات اکستنسور ناحیه کمری-لگنی می‌باشد. تصور شده که با انجام فعالیتهای ثبات دهنده ناحیه شکمی در طی اکستنشن هیپ بتوان الگوی فعالیت عضلات اکستانسوری این ناحیه را تغییر داد و لی تا کون هیچ تحقیقی تاثیر فعالیت سفت کردن عضلات ناحیه قدامی خارجی شکم را بر روی میزان فعالیت این عضلات مورد بررسی قرار نداده است.

روش بررسی: ۱۰ زن سالم (بدون عارضه کمر درد) انتخاب شدند. با استفاده از الکتروموگرافی میزان فعالیت عضلات ارکترواسپین دو طرف، گلوتوس ماگریموس و بای سپس فموریس پای سمت غالب در طی اکستنشن هیپ در وضعیت دم ریک و بدون انجام تمرین ثبات دهنده عضلات شکمی اندازه گیری شد. داده‌ها از طریق روش آماری تو، همبسته مورد ارزیابی قرار گرفتند.

یافته ها: با آنکه انجام تمرین ثبات دهنده عضلات شکمی سبب کاهش معنادار فعالیت عضلات ارکتو راسپاین همان طرف شد ($p=0.01$) ولی در سمت مقابل تغییرات معنادار نبود. همچنین اختلاف معناداری در فعالیت عضلات گلگوتونس مانگزیموس و بای سپس فموریس در دو حالت اکستشن هیپ با و بدون تمرین ثبات دهنده عضلات شکم دیده نشد.

نتیجه‌گیری: انجام تمرین ثبات دهنده عضلات شکمی سبب کاهش فعالیت افزایش یافته عضلات ارکتوواسپاین ناحیه کمری ممکن است.

کلید واژه‌ها: اکستنشن هیپ در وضعیت دم، مانور سفت کردن شکم، الکترومیوگرافی

دریافت مقاله: ۹۲/۱۰/۲۰ پذیرش مقاله: ۹۲/۱۲/۱۵

- ۱- دانشجوی دکترای تخصصی فیزیوتراپی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
  - ۲- دانشیار گروه فیزیوتراپی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

آدرس نویسنده مسئول:

تهران، اوین، خیابان کودکیار، دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی، گروه فیزیوتراپی:

* تلفن: ٣٩٠٨٢١٢-٢١٢٠٠٢١

لیگ اسلامی ایران: lghamkhar@yahoo.com *

مقدمه

همکاران معتقدند که بیشترین ثبات ستون مهره‌ای زمانی ایجاد می‌شود که تمام عضلات تن به با هم فعالیت کنند و بدین منظور از تمرین سفت کردن شکم^۱ که در آن تمام عضلات شکمی با هم فعال می‌شوند و سبب سفتی کلی ستون مهره‌ای می‌شود، استفاده می‌کنند. در این تمرین از فرد خواسته می‌شود که عضلات شکم را سفت کند و قطر عرضی کمر را افزایش دهد^(۱). مطالعات قبلی با استفاده از الکترومویوگرافی سطحی الگوی حرکتی را در طی اکستنشن و ابدکشن هیپ با و بدون انجام مانور ثبات دهنده گود کردن شکم^۲ (انقباض عضلات موضعی شکم) در افراد سالم بررسی نموده اند^(۱۵-۱۷) و اختلافی در الگوی فعالیت عضلات ناحیه کمری - لگنی در حین انجام مانور گود کردن شکم مشاهده کردن در برخی از این مطالعات میزان فعالیت عضلات^(۱۶, ۱۷) و در برخی دیگر از مطالعات زمان وارد عمل شدن عضلات^(۱۵) مورد بررسی قرار گرفت. ولی از آنجاییکه انجام مانور گود کردن شکم بدون حرکت ستون فقرات کمری اغلب برای بیماران و حتی افراد سالم کارمشکلی می‌باشد لذا در این تحقیق از مانور سفت کردن شکم که انجام آن به مراتب آسانتر از مانور قبلی می‌باشد و طبق نظر مک گیل^(۱۸) بیشتر می‌تواند باعث ثبات ناحیه کمری شود استفاده شد.

بنابراین هدف ما از انجام این تحقیق اندازه گیری میزان فعالیت عضلات اکستانسور هیپ و ارکترواسپاپیان در حین انجام اکستنشن هیپ در وضعیت دمر با و بدون انجام مانور ثبات دهنده شکمی می‌باشد تا بر این اساس بتوان اطلاعات مفیدی را در اختیار درمانگرها برای استفاده درست از این آزمون قرار داد.

اکستنشن هیپ در وضعیت دمر^۳ یک روش کلینیکی شایع برای ارزیابی و درمان الگوی حرکتی عضلات ناحیه کمری - لگنی می‌باشد. الگوی فعالیت عضلات در طی اکستنشن هیپ در وضعیت دمر شبیه الگوی فعالیت این عضلات در طی راه رفتن می‌باشد^(۱). بر طبق این نظریه هرگونه اختلال در الگوی فعالیت این عضلات باعث کاهش ثبات در طی راه رفتن و در نتیجه افزایش فشار روی ناحیه کمری - لگنی می‌شود^(۲). از نقطه نظر بیومکانیکی عضلات تن به دو گروه ثبات دهنده^۴ و حرکت دهنده^۵ تقسیم می‌شوند. عدم تعادل بین این دو گروه عضلانی که ناشی از حرکات تکراری نادرست و وضعیتهای غلط حین فعالیتها روزمره^(۵-۲) و یا اشکال در سیستم عصبی می‌باشد^(۶)، باعث تغییرات در طول عملکردی^۶ و نحوه فعال شدن عضلات می‌شود که در نتیجه این امر تغییر الگوی حرکتی و فشار زیاد روی ساختارهای عضلانی - اسکلتی را خواهیم داشت و به دنبال آن افزایش درد رخ می‌دهد^(۷).

دو عامل مهم در ارزیابی الگوهای حرکتی عبارتند از: ۱- زمان وارد عمل شدن عضلات^۵ - ۲- میزان فعالیت عضلات^۶ که هر دو اینها از طریق الکترومویوگرافی سطحی قابل اندازه گیری می‌باشد^(۱۰-۸). در تحقیقات متعددی که جهت بررسی الگوی حرکتی عضلات انجام شده مشاهده شده که کاهش ثبات ستون فقرات کمری باعث می‌شود تا عضلات این ناحیه بصورت جبرانی افزایش فعالیت پیدا کنند تا ثبات از دست رفته را تأمین نمایند^(۱۱). افزایش فعالیت این عضلات سبب افزایش فشار روی ستون مهره‌ای و در نهایت مجدداً منجر به درد می‌شود و چرخه معیوب درد - اسپاسم - درد را ایجاد می‌کند^(۱۲). بر طبق این تئوری اگر ما بتوانیم ثبات دینامیک ناحیه کمری را ایجاد کنیم می‌توانیم فعالیت افزایش یافته و ناخواسته عضلات کمری را کم و یا از آن جلوگیری نماییم. بر طبق تقسیم بندی برگ مارک^۷ دو سیستم عضلانی در ایجاد ثبات ناحیه کمری مؤثر هستند^(۱۳): ۱- عضلات گلوبال^۸ - ۲- عضلات موضعی^۹. سیستم عضلانی گلوبال عضلاتی هستند که دارای گشتاور بلندی می‌باشند و روی تن و ستون فقرات بدون آنکه اتصالی به آنها داشته باشند باعث ایجاد حرکت می‌شوند. این عضلات ثبات کلی ستون فقرات را ایجاد می‌کنند. اما عضلات موضعی همانند عضلات شکمی مستقیماً به ستون مهره‌ای کمر اتصال دارند و این عضلات مسؤول تامین ثبات موضعی و یا سگمانی ستون مهره‌ای می‌باشند. کلویکی^{۱۰} و

روش بررسی

۱۰ زن سالم با متوسط سن ۲۹/۸ م/۵۷ سال و شاخص توده بدنی ۲/۸۸ م/۵۸ کیلوگرم بر متر مربع بدون هیچ سابقه کم درد حداقل در یکسال گذشته در این مطالعه شرکت کردند. عیارهای ورود افراد، تمایل به شرکت در مطالعه و توانایی انجام اکستنشن هیپ در وضعیت دمر بدون درد بود. اگر افراد سابقه کم درد، درد مفصل ران، سابقه جراحی، شکستگی لگن و ستون مهره ای، دررفتگی مفصل ران، صدمه رباط قدامی زانو، سابقه درد زانو و پیچ خورده‌گی مج پا^(۱۹)، اختلاف طول دو اندام بیش از ۱ سانتی متر، کوتاهی فلکسورهای ران^(۲۰)، شرکت در برنامه‌های ورزشی (ورزش بیش از ۳ روز در هفته)،

1- Prone hip extension
5- Timing
9- Local

2- Stabilizer
6- Amplitude
10- Cholewicki

3- Mobilizer
7- Bergmark
11- Abdominal bracing

4- Functional length
8- Global
12- Hollowing

برای نصب الکترودهای دستگاه الکتروموگرافی روی بدن، ابتدا محل نصب با الکل یا استون تمیز می شد و الکترودهای سطحی یکبار مصرف دو قطبی نقره - کلراید نقره^۱ به موازات فیبرهای عضله در محل های موردنظر توسط چسبی که داشتند با فاصله ۱/۵ تا ۲ سانتی متر از یکدیگر وصل شدند(۲۲). برای عضله الکترو اسپاین الکترودها موازی با ستون مهرهای حداقل ۲ سانتی متر خارج زائده خاری سومین مهره کمری روی بالک عضله در سمت راست و چپ قرار گرفت. برای عضله گلوتونس ماگزیموس الکترودها در نیمه فاصله بین تروکانتر بزرگ و دومین مهره ساکروم در میانه بالک عضله با یک زاویه مایل کمی بالاتر از تروکانتر بزرگ نصب شد. برای عضله بای سپس فموریس الکترودها موازی با فیبر عضله روی لبه خلفی خارجی ران تقریباً روی خط وسط بین چین گلوთال و چین پوپلیتال قرار گرفتند. (تصویر ۱) برای انجام تست از افراد خواسته می شد که با فرمان آزمونگر پایی را که بر روی آن الکترودها نصب شده (پای غالب) در دو وضعیت اکستشن هیپ بدون انقباض عضلات شکمی و سپس همراه با مانور سفت کردن شکم به میزان ۱۰ درجه بالا بیاورد. برای تعیین میزان بالا آوردن پاییهای در زاویه ۱۰ درجه اکستشن هیپ به دیوار وصل شد. در همه افراد اکستشن هیپ به تنها و همراه با مانور شکمی بدون اتخاذ هیچ ترتیب خاصی بین دو مانور انجام می شد. در هر ۲ مرحله از بیوفیدبک فشاری استفاده می شد. در مرحله اول به منظور اطمینان از اینکه آزمودنی هیچک از عضلات شکم خود را منقبض نمی کند و در مرحله بعد به منظور حصول اطمینان از انجام درست مانور شکمی بطوریکه در مانور سفت کردن شکم افزایش حدود ۱۰ درجه ای مشاهده می شد. همه انقباضها به مدت ۵ ثانیه نگه داشته می شد و هر مانور سه بار تکرار می شد که بین هر بار و هر مانور ۱ دقیقه استراحت داده می شد(۲۳). نمونهای از شکل موجهای ثبت شده در تصویر (۲) نشان داده شده است.

بیماریهای نورولوژیکی و بیماریهای قلبی - عروقی داشتند و همچنین خانم های باردار از طرح خارج می شدند. قبل از شرکت در مطالعه، کلیه آزمودنی ها بدنبال آشنایی با مراحل آزمون فرم رضایت آگاهانه تایید شده توسط کمیته اخلاق پزشکی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی را امضا نموده و وارد مراحل اصلی تحقیق می شدند.

اندازه گیری الکتروموگرافی

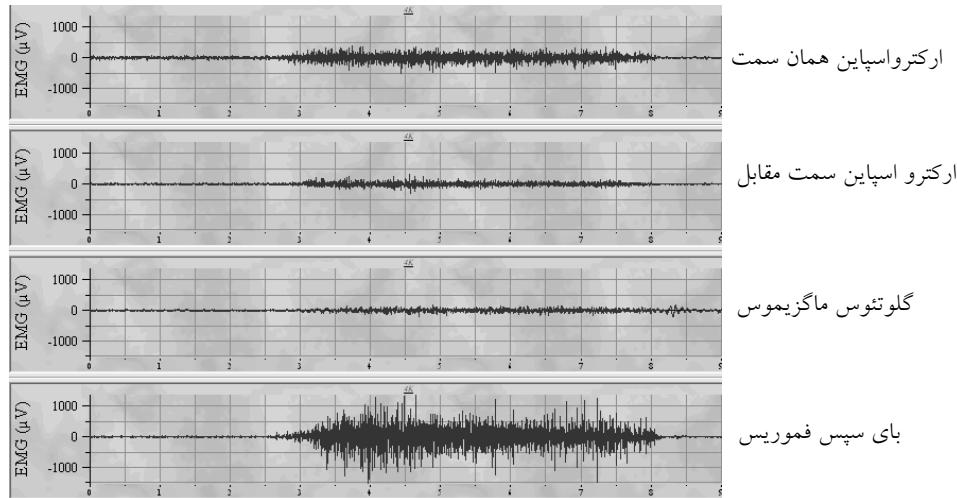
در این تحقیق از دستگاه الکتروموگرافی سطحی ام تی ۱۸ ساخت شرکت ام آی ای بی^۲ انگلستان استفاده شد. در این مطالعه از ۴ کانال با حساسیت^۳ ۴۰۰۰، فرکانس ۱۰۰۰ هرتز، زمان ثبت سیگنال ۱۰ ثانیه و دامنه فرکانس بین ۲۰ تا ۵۰۰ هرتز استفاده شد. فعالیت الکتریکی عضلات ارکتور اسپاین راست و چپ مهره سوم کمری، گلوتونس ماگزیموس و بای سپس فموریس سمت پای غالب افراد، ثبت شد و با استفاده از نرم افزار مایو دت^۴ تحت ویندوز ایکس پی آنالیز صورت گرفت.

روش اجرا

از آزمودنیها خواسته می شد که بصورت دم روی تخت دراز بکشند در حالیکه دستها در کنار تن و سر در خط وسط قرار داشت؛ سپس دستگاه بیوفیدبک فشاری جهت تعیین دقیق نحوه انجام مانور سفت کردن شکم، زیر شکم قرار داده می شد بطوریکه ناف فرد در خط وسط آن و لبه پایینی بالشتک روی خطی که خار خاصره قدامی فوقانی^۵ راست و چپ را به هم وصل می کرد قرار می گرفت. بالشتک تا حدود ۷۰ میلی متر جیوه باد می شد(۲۱). از آزمودنی خواسته می شد که نفس بکشد سپس نفس خود را بیرون بدهد آن را نگه دارد و در این زمان شکم خود را به سمت بیرون باد کند. در این هنگام اگر فشار بالشتک تا حدود ۱۰ میلی متر جیوه افزایش می یافت نشان دهنده روش اجرای صحیح مانور سفت کردن شکم بود(۲۱).

تصویر ۱: محل نصب الکترودها

تصویر ۲- موج ثبت شده از هر چهار عضله در حین انجام اکستنشن هیپ در وضعیت دمر به تنها یک

ارادی عضله در آورده شد.

یافته‌ها

برای نظام متغیرها از آزمون آماری کولموگروف اسمیرنوف^۶ به منظور ارزیابی توزیع متغیرهای کمی به لحاظ میزان انطباق با توزیع نظری نرمال، استفاده شده است. نتایج نشان داد میزان فعالیت تمامی عضلات در هر دو مانور دارای توزیع نرمال بودند. میزان احتمال بیش از ۰/۰۵ برای متغیرهای آزمون به معنی انطباق توزیع آنها با توزیع نظری نرمال است. تی زوجی^۷ برای مقایسه بین میزان فعالیت عضلات در دو مانور استفاده شد.

نتایج مربوط به آمار توصیفی میزان فعالیت عضلات در دو مانور و نتایج آنالیز آماری تی زوجی که برای مقایسه میزان فعالیت الکتریکی ثبت شده از هر عضله بین دو مانور استفاده شده در جدول ۱ آورده شده است.

در طی اکستنشن هیپ همراه با مانور شکمی میزان فعالیت عضله ارکترو اسپاین همان سمت به طور معناداری کاهش یافت (p=۰/۰۱). اگرچه میزان فعالیت عضله ارکترو اسپاین سمت مقابل در طی مانور سفت کردن شکم کاهش یافته بود ولی این کاهش معنادار نبود (p=۰/۰۹). اختلاف معناداری در میزان فعالیت الکترومیوگرافی عضلات بای سپس فموریس (p=۰/۴۰) و گلوتئوس ماگزیموس (p=۰/۳۰) بین دو مانور اکستنشن هیپ به تنها یک و همراه با مانور شکمی دیده نشد.

در جهت نرمال سازی داده‌ها ماکزیم فعالیت ارادی^۱ عضلات با استفاده از تکنیکهای استاندارد تست اختصاصی عضله^۲ اندازه‌گیری شد(۲۴). ابتدا لگن توسط یک نوار پهن^۳ محکم به تحت بسته شد تا از حرکات جانشینی لگن حین حرکت اصلی جلوگیری شود. برای عضلات ارکترو اسپاین از فرد خواسته می‌شد که سر و تنه خود را در همان حالت دمر که دراز کشیده در مقابل حداکثر نیرویی که به قسمت پایین کتف وارد می‌شود بالا بیاورد. برای عضله گلوتئوس ماگزیموس، مفصل ران در وضعیت صاف قرار داده می‌شد و زانو ۹۰ درجه خم می‌گردید سپس مقاومت به قسمت پایینی ران توسط یک بند چرمی^۴ که محکم به دور ران فرد و تحت بسته شده بود اعمال می‌شد و از آزمودنی خواسته می‌شد که مفصل ران خود را در حالیکه صاف است بالا بیاورد. جهت عضله همسترینگ، باز هم مفصل ران در وضعیت صاف قرار داده می‌شد، زانو به فلکشن ۷۰ درجه برده می‌شد و مقاومت به ناحیه پایینی ساق پا توسط نوار چرمی که به پایه تحت و دور ساق پای فرد بسته شده بود در مقابل فلکشن زانو داده می‌شد. هر آزمون ۲ بار تکرار می‌شد و به مدت ۵ ثانیه انقباض حفظ می‌گردید و بین هر بار آزمون، ۱ دقیقه به فرد استراحت داده می‌شد. بالاترین میزان فعالیت هر عضله در طی دو آزمون به عنوان ماکزیم فعالیت ارادی آن عضله در نظر گرفته شد. داده‌های خام به مریع میانگین ریشه^۵ تبدیل شدند و جهت آنالیز آماری به فایل اکسل انتقال داده شد و بصورت درصدی از ماکزیم فعالیت

جدول ۱- مقایسه میزان فعالیت عضلات بر حسب میکرو ولت بین دو مانور اکستنشن هیپ به تنها و اکستنشن هیپ همراه با مانور شکمی

P	انحراف معیار	تفاوت میانگین	میانگین (انحراف معیار)	عضلات
۰/۰۱	۲	۶	مانور ۱: (۲۵) ۴۶ مانور ۲: (۲۱) ۴۰	ارکترو اسپاین همان سمت مانور ۱ - مانور ۲
۰/۰۹	۳	۶	مانور ۱: (۲۰) ۵۰ مانور ۲: (۱۷) ۴۴	ارکترو اسپاین سمت مقابل مانور ۱ - مانور ۲
۰/۳	۳	-۳	مانور ۱: (۱۴) ۲۹ مانور ۲: (۱۷) ۳۲	گلوتوس ماگزیموس مانور ۱ - مانور ۲
۰/۴	۴	۳	مانور ۱: (۳۳) ۵۲ مانور ۲: (۲۶) ۴۹	بای سپس فموریس مانور ۱ - مانور ۲

مانور ۱: اکستنشن هیپ، مانور ۲: اکستنشن هیپ همراه با مانور شکمی

بحث

داده‌های مطالعه نشان می‌دهد میزان فعالیت الکترو میوگرافی عضله ارکترو اسپاین در طی مانور ثباتی سفت کردن شکم کاهش معناداری پیدا کرد. اگرچه اختلاف معناداری در میزان فعالیت عضلات گلوتوس ماگزیموس و بای سپس فموریس بین دو مانور دیده نشد.

اکستنشن هیپ در وضعیت دمر یک روش ارزیابی شایع و پذیرفته شده برای اندازه‌گیری الگوی فعالیت عضلات ناحیه کمری - لگنی می‌باشد که توسط جاندا^۱ ابداع شد^(۸). اهمیت اکستنشن هیپ در وضعیت دمر در این است که عضلات فعال شده در این حرکت همان عضلاتی هستند که در طی رفتن فعال می‌شوند^(۱). تصور شده که تغییرات در این الگو می‌تواند سبب کاهش ثبات ناحیه کمری - لگنی در طی رفتن شود و بنابراین باعث افزایش فشار زیاد روی این ناحیه می‌گردد^(۲).

در مانور سفت کردن شکم چون کلیه عضلات سطحی و گلوبال شکم بطور همزمان فعال می‌شوند بدین ترتیب ثباتی که توسط این عضلات ایجاد می‌شود یک ثبات کلی است که از آن به عنوان سفتی^۲ ستون فقرات یاد می‌کنند. کلوویکی و همکاران معتقدند زمانیکه کلیه عضلات شکمی با هم فعال می‌شوند می‌توانند ثبات بیشتری را برای ناحیه کمری - لگنی نسبت به زمانیکه تک تک عضلات فعال می‌شوند تامین کنند^(۱۴). بر طبق نظر سهرمن^۳ هرگونه اختلال در عضلات شکمی برای ایجاد ثبات در ناحیه لگن در طی اکستنشن هیپ در وضعیت دمر باعث اکستنشن بیش از حد کمر و فشارهای کنترل نشده روی آن می‌شود؛ که این امر باعث آسیب به مفاصل و ساختارهای پسیو ستون فقرات کمری می‌گردد که همین امر سبب درد و از بین رفتن عملکرد طبیعی ناحیه کمری - لگنی می‌شود^(۵).

کاهش میزان فعالیت عضله ارکترو اسپاین در طی مانور شکمی به علت نقش همکاری^۴ عضلات شکمی و ارکترو اسپاین در ایجاد ثبات کمر می‌باشد. عضله ارکترو اسپاین یک عضله حرکت دهنده برای ستون فقرات می‌باشد ولی هنگامیکه ستون فقرات نیاز به ثبات بیشتری داشته باشد این عضلات در نقش عضلات ثبات دهنده ستون فقرات عمل می‌کنند^(۲۵). زمانیکه عضلات شکمی بطور ارادی فعال می‌شوند تا ثبات ناحیه کمری را افزایش دهند باید انتظار کاهش فعالیت عضله ارکترو اسپاین را داشت زیرا نیاز به این عضلات جهت تامین ثبات کمری کاهش می‌یابد. از طرف دیگر می‌توان کاهش فعالیت ارکترو اسپاین را ناشی از مهار رفلکسی این عضلات در نتیجه فعال شدن عضلات شکمی دانست. عضلات ارکترو اسپاین در تولید گشتاور حرکتی نقش آناتگونیستی^۵ با عضلات شکمی دارند. اوه^۶ و همکاران هم در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که میزان فعالیت عضله ارکترو اسپاین زمانیکه فرد مانور ثبات دهنده شکمی (به داخل کشیدن شکم) را انجام می‌دهد بطور معناداری کاهش می‌یابد. هرچند اوه در مطالعه خود کاهش فعالیت ارکترو اسپاین رادر طی مانور شکمی گزارش داد ولی ارکترو اسپاین راست و چپ را از هم تفکیک نکرد^(۱۷).

در مطالعه حاضر اختلاف معناداری در الگوی فعالیت عضلات گلوتوس ماگزیموس و بای سپس فموریس مشاهده نشد. بر طبق نظر چایتو^۷ زمانی الگوی حرکتی اکستنشن هیپ دچار اختلال می‌شود که عضله گلوتوس ماگزیموس با تاخیر وارد عمل شود^(۲۶). چانس لارسن^۸ و همکاران زمان شروع فعالیت عضله گلوتوس ماگزیموس را در افراد سالم بین دو مانور اکستنشن هیپ در وضعیت دمر و همراه با مانور گود کردن شکم بررسی کرد^(۱۵). نتایج مطالعه ایشان نشان می‌دهد که تاخیر در

فعالیت بای سپس فموریس کاهش یابد که ما در نتایج خود به آن دست نیافتیم و شاید علت این موضوع این باشد که سهرمن این زوج نیرو را در آزمون بالا آوردن پا در وضعیت طاقباز سنگیده است. ولی الگوی بررسی در این مطالعه اکستنشن هیپ در وضعیت دم بوده است (۲۷).

نتیجه‌گیری

در این مطالعه تاثیر مانور سفت کردن شکم با استفاده از بیوفیدبک فشاری بر روی میزان فعالیت عضلات ارکترواسپاین همان سمت، سمت مقابل، گلوئوس ماگزیموس، بای سپس فموریس در طی اکستنشن هیپ بررسی شد. نتایج نشان داد که انجام مانور سفت کردن شکم باعث کاهش فعالیت عضله ارکترواسپاین کمری می‌شود.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان مقاله سپاس خود را از تمامی افرادی که با مشارکت داوطلبانه خود در طرح به جمع آوری اطلاعات مورد نظر و تحقق اهداف طرح یاری رساندند، اعلام می‌دارند.

فعالیت گلوئوس ماگزیموس با انجام مانور گود کردن شکم کاهش می‌یابد. این طور به نظر می‌رسد که زمان فعل شدن عضله گلوئوس ماگزیموس مهمتر از بررسی میزان فعالیت این عضله می‌باشد. متأسفانه در این مطالعه زمان شروع فعالیت عضلات بررسی نشد. مطالعات کلینیکی بیشتری نیاز است تا اثرات مانورهای ثبات دهنده کمری را روی الگوی فعالیت عضله گلوئوس ماگزیموس در افراد سالم بررسی کنند. از آنجاییکه عضله بای سپس فموریس به رباط ساکروتوپروس متصل است و انقباض این عضله سبب کشیدگی رباط مذکور می‌شود در نتیجه بیشترین تاثیر این عضله در ثبات مفصل ساکروایلیاک می‌باشد. افزایش فعالیت جبرانی عضله بای سپس فموریس ناشی از عدم قوام و شلی لیگامان ساکروتوپروس می‌باشد، بنابراین به نظر می‌رسد انجام مانورهای ثباتی نقش چندانی در سفتی و قوام این لیگامان ندارد و نمی‌تواند در کاهش فعالیت این عضله نقشی داشته باشد. این یافته با تئوری مطرح شده توسط سهرمن همخوانی ندارد. به اعتقاد وی عضلات بای سپس فموریس و شکمی تشکیل یک زوج نیرو در تیلت خلفی لگن می‌دهند بطوریکه با افزایش فعالیت عضلات شکمی انتظار می‌رود که

منابع:

- 1.Janda V. Pain in the locomotor system-A broad approach. Aspects of Manipulative Therapy Melbourne: Churchill Livingstone. 1985:148-51.
- 2.Vogt L, Pfeifer K, Banzer W. Neuromuscular control of walking with chronic low-back pain. Man Ther. 2003;8(1):21-8.
- 3.Janda V. Muscles, central nervous motor regulation and back problems. The Neurobiologic Mechanisms in Manipulative Therapy New York, NY, Plenum Publishing Corp. 1978:27-41.
- 4.Sahrmann S. Diagnosis and treatment of movement impairment syndromes. 1 st ed. Missouri: Mosby, Inc, 2002.[chapter 4]:121-92.
- 5.Sahrmann S. Posture and muscle imbalance: faulty lumbar-pelvic alignment and associated musculoskeletal pain syndromes. Orthop Div Rev. 1992;Nov/Dec:13-20.
- 6.Elvey R. Peripheral neuropathic disorders and neuromusculoskeletal pain. Moving in on Pain. 1995:115-22.
- 7.Comerford M, Mottram S. Functional stability re-training: principles and strategies for managing mechanical dysfunction. Man Ther. 2001;6(1):3-14.
- 8.Lehman G, Lennon D, Tresidder B, Rayfield B, Poschar M. Muscle recruitment patterns during the prone leg extension. BMC Musculoskeletal Disord. 2004;5(1):3-7.
- 9.Lewis C, Sahrmann S. Muscle Activation and Movement Patterns During Prone Hip Extension Exercise in Women. J Athl Train. 2009;44(3):238-48.
- 10.Sakamoto A, Teixeira-Salmela L, de Paula-Goulart F, de Moraes Faria C, Guimarães C. Muscular activation patterns during active prone hip extension exercises. J Electromyogr Kinesiol. 2009;19(1):105-12.
- 11.Lund J, Donga R, Widmer C, Stohler C. The pain-adaptation model: a discussion of the relationship between chronic musculoskeletal pain and motor activity. Can J Physiol Pharmacol. 1991;69(5):683-94.
- 12.Roland M. A critical review of the evidence for a pain-spasm-pain cycle in spinal disorders. Clin Biomech. 1986;1(2):102-9.
- 13.Bergmark A. Stability of the lumbar spine. A study in mechanical engineering. Acta Orthop Scand. 1989;230(60):20-4.
- 14.Cholewicki J, McGill S. Mechanical stability of the in vivo lumbar spine: implications for injury and chronic low back pain. Clin Biomech. 1996;11(1):1-15.
- 15.Chance-Larsen K, Littlewood C, Garth A. Prone hip extension with lower abdominal hollowing improves the relative timing of gluteus maximus activation in relation to biceps femoris. Man Ther. 2010;15(1):61-5.
- 16.Cynn H, Oh J, Kwon O, Yi C. Effects of lumbar stabilization using a pressure biofeedback unit on muscle activity and lateral pelvic tilt during hip abduction in sidelying. Arch Phys Med Rehabil. 2006;87(11):1454-8.
- 17.Oh J, Cynn H, Won J, Kwon O, Yi C. Effects of performing an abdominal drawing-in maneuver during prone hip extension exercises on hip and back extensor muscle activity and amount of anterior pelvic tilt. J Orthop Sports Phys Ther. 2007;37(6):320-4.
- 18.McGill SM, Grenier S, Kavcic N, Cholewicki J. Coordination of muscle activity to assure stability of the lumbar spine. J Electromyogr Kinesiol. 2003;13(4):353-9.
- 19.Bullock-Saxton J, Janda V, Bullock M. The influence of ankle sprain injury on muscle activation during hip extension. Int J Sports Med. 1994;15(6):330-4.
- 20.Vogt L, Banzer W. Dynamic testing of the motor stereotype in prone hip extension from neutral position. Clin Biomech. 1997;12(2):122-7.
- 21.Richardson C, Hodges P, Hides J. Therapeutic exercise for lumbopelvic stabilization: a motor control approach for the treatment and prevention of low back pain: Churchill Livingstone; 2010.
- 22.Cram J, Kasman G, Holtz J. Introduction to surface EMG. 1 st ed. Maryland: Aspen Publishing, Gathersburg, PA; 1998. p. 336-9, 49-52, 68-70.
- 23.Bruno P, Bagust J. An investigation into the within-subject and between-subject consistency of motor patterns used during prone hip extension in subjects without low back pain. Clin Chiro. 2006;9(1):11-20.
- 24.Kendall F, McCreary E, Provance P. Muscles Testing and Function Baltimore. MD: Williams & Wilkins. 1993.
- 25.Norris C. Functional load abdominal training: part 1. J Bodyw Mov Ther. 1999;3(3):150-8.
- 26.Chaitow L. Muscle energy techniques. London, UK: Churchill Livingstone; 1996.
- 27.Sahrmann S. Diagnosis and treatment of movement impairment syndromes. St. Louis: Mosby, Inc, 2002.

Effect of the abdominal bracing maneuver on muscle activity pattern during prone hip extension

Ghamkhar L^{1*}, Arab AM²

۶۶

Abstract

Objectives: Prone hip extension (PHE) is a commonly used test to investigate the extensor activation pattern in the lumbo-pelvic area. It has been believed that performing abdominal stabilization maneuvers during PHE may change the pattern of lumbo-pelvic muscles activity. No study has yet assessed the muscular activation pattern during PHE with and without abdominal bracing (AB) to activate all antero-lateral abdominal wall muscles.

Materials & Methods: A total of 10 asymptomatic women with no history of low back pain participated in the study. The EMG signal amplitude was recorded from bilateral erector spinae (ES) and the dominant side of gluteus maximus (GM) and bicepsfemoris (BF) muscles during PHE with and without performing AB maneuvers and was normalized to maximum voluntary electrical activity (MVE) of each muscle. Data were analyzed using dependent t test.

Results: Although there was significant decrease in EMG signal amplitude of the ipsilateral ES during PHE with AB ($p=0.01$), it was not significant in cotrolateral ES. There was no significant difference in EMG activity of the GM or BF muscles between PHE with and without abdominal maneuver.

Conclusion: The results of this study indicate that performing AB during PHE could be used as an effective method to reduce over activity of the ES muscles.

Key words: Prone hip extension, Abdominal bracing maneuver, Electromyography

Receive date: 10/1/2014

Accept date: 6/3/2014

1-PhD student, Physiotherapy Department, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

2-Associated Professor, Physiotherapy Department, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

***Correspondent Author Address:**

Department of Physiotherapy, University of social welfare and rehabilitation science, Evin, Koodakyar Ave.,Tehran, Iran.

*Tel: +98 21 22180039

*E-mail: lghamkhar@yahoo.com